

Forhandling

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Til at starte med vil jeg gerne klart tilkendegive, at jeg er meget positiv over for det mål, som ligger bag beslutningsforslaget, nemlig ønsket om, at børn og forældre får mere tid sammen.

Det er også en problemstilling, som optager regeringen meget, fordi børnefamiliernes dagligdag er grundlæggende forandret sammenlignet med for bare 20-25 år siden. Det, der især har forandret børnefamiliernes dagligdag, er, at begge forældre i dag typisk har erhvervsarbejde uden for hjemmet en stor del af dagen. Det gælder især forældre til de små børn. Det medfører, at børnene passes af andre end forældrene i ganske mange timer hver dag. Udviklingen gennem de senere år er samtidig gået i retning af, at småbørnsforældre arbejder flere og flere timer.

Det tror jeg ikke er en god udvikling for børnene. Dermed mener jeg ikke, at mødre skal væk fra arbejdsmarkedet; her er vi nu nok kommet for at blive. Til gengæld er det vigtigt, at der arbejdes på at skabe rammer, så forældre får bedre tid at være sammen med deres børn, og med »forældrene« mener jeg faktisk begge forældre. Familielivet skal have sin tid, og mens tid er, om jeg så må sige. Vi ved jo alle, hvor meget de dybe relationer mellem forældre og børn betyder for barnets udvikling.

Imidlertid er spørgsmålet om adgang til frihed fra arbejdet med en økonomisk kompensation et spørgsmål, som det tilkommer arbejdsmarkedets parter at forhandle sig til rette om. Regeringen kan ikke tilslutte sig dette forslag, fordi det er i strid med regeringens klare opfattelse af, at forholdene på arbejdsmarkedet først og fremmest må afklares af arbejdsmarkedets parter. Spørgsmålet må derfor henlægges til overenskomstforhandlingerne, så parterne på arbejdsmarkedet får indflydelse på udformningen af en sådan ordning.

Beslutningsforslaget er af forslagsstillerne anslået til årlig at koste 3 mia. kr., hvilket også gør, at regeringen på trods af forslaget til kompenserende besparelser ikke kan tilslutte sig forslaget.

Jeg startede med at erklære mig enig med forslagsstillerne i målet med dette forslag. Derimod er jeg ikke sikker på, at den økonomiske

ydelse til forældrene, der vælger at gå ned i arbejdstid som foreslået, er det rette middel til at nå det mål. Jeg skal i den forbindelse henlede opmærksomheden på, at børnefamiliernes økonomi er belyst i Socialforskningsinstituttets rapport om børnefamiliernes økonomi. Undersøgelsen viser, at der er en stor spredning i børnefamiliernes forbrugsmuligheder. Langt størsteparten af børn lever i familier med gode økonomiske forhold. Det er stort set kun enlige med små børn, der vurderer deres økonomiske situation som dårlig.

Det er således for langt størsteparten af forældrene ikke økonomien som sådan, der stiller sig i vejen for en ændring af børnefamiliernes dagligdag. Det er mindst lige så meget en række andre faktorer, der spiller ind. På mange arbejdspladser er der på grund af holdninger og tradition ikke mulighed for at arbejde på deltid. Dertil kommer, at forældrene af hensyn til deres fremtidige karriere på arbejdspladsen afstår fra at arbejde på nedsat tid. Jeg tror, at det i høj grad også er et spørgsmål om forældrenes egen prioritering. Hvor meget er nutidens forældre selv indstillet på at give afkald på andre goder for at være mere sammen med deres børn?

Jeg kan derfor ikke være enig i, at alene et forbedret økonomisk grundlag for familien vil få forældrene til i nævneværdig grad at foretage en omprioritering til fordel for børnene. Det er nok så meget et spørgsmål om ændrede holdninger på de enkelte arbejdspladser og hos forældrene selv, der skal arbejdes med.

Jeg skal for en ordens skyld nævne, at regeringen gennem de sidste par år via Det Tværministerielle Børneudvalg har arbejdet meget intenst med projektet »Harmonisering af arbejdslivet og familielivet«. Problemstillingen i dette projekt er, om arbejdslivet og familielivet kan tilpasses hinanden så meget, at forældrene får mulighed for at være mere sammen med deres børn. Udvalgets initiativer bliver naturligvis rettet mod arbejdsmarkedets parter. Ved de seneste overenskomstforhandlinger var resultatet desværre ikke særlig synligt, men der kommer jo da trods alt en ny forhandlingsrunde snart.

Jeg har også med glæde bemærket, at nogle af de store organisationer på arbejdsmarkedet allerede nu er på banen. De har udarbejdet familiepolitiske oplæg, der netop lægger vægt på